

DANGME

QUEBEC MUNYU OTI KOMƐ KƐ KƆ NI NGMAMI KƐ NI
KANEMI SISI TSƆOMI KƐ MUNYU SISI JELI A HE

1. Ni ngmami kƐ ni kanemi sisi jemi ji nile nƐ je he numi mi. Bens
wa ngƐ blɔ hyƐe kaa ni komƐ nƐ hia kaa anɔkuale yemi maa ya nɔ,
tue mi jɔmi kƐ he yemi nƐ wa te si kƐ si nɔ nyemi loo nɔ sisi mi kƐ
patapaa peemi kƐ nihi nƐ ha we nƐ nihi jeɔ a gbi kpo ɔ, nɔ nƐ baa ji
munyu sisi jemi bliɔ blɔ ha ni sƐemi loo juɛmi kpo jemi kƐ ha je ɔ.

2. NgƐ munyu sisi jemi mi ɔ kusumi fƐƐ kusumi hƐƐ e he. Kusumi ɔ
ekomƐ ngƐ nƐ sisi numi ngƐ he momo, ekomƐ hu ngƐ nƐ a ji nɔ nyemi
kaa a tsɔɔ a sisi . Munyu sisi jemi ji nɔ oti kƐ ha gbihi kƐ kusumihi a
he piƐ pomi.

3. E ngƐ mi kaa munyu sisi jeli ngɔ bu kƐ haa womi ngmali kƐ
sanehi nƐ nihi ngma. Se mƐ nitsemƐ hu a nyƐ ngmaa a sanehi. Tsa pi
sane nƐ nihi ngma pƐ nƐ a jeɔ sisi se mohu a ha sane ɔmƐ ya nɔ nƐ
nihi nu ɔ nƐ a yi bliɔ kƐ kpa je kƐ wƐ tsuo. Munyu sisi jeli ɔmƐ tsa pi
tsɔli kƐkƐ: E ngƐ mi kaa a tuɔ ni kpahi a nya munyu lƐƐ se mƐ hu a
ngƐ mƐ nitsemƐ a nile kƐ juɛmi nƐ a kƐ tuɔ munyu nƐ nihi nuɔ sisi.
Titlii ɔ ji kaa kƐ gu anɔkuale yemi nƐ a yeɔ ha womi ngmali nƐ a nui
a he ɔmƐ kƐ blɔ nɔ nƐ ekomƐ gu kƐ ngma a sane ɔmƐ kƐ ni kpa komƐ
hu yeɔ bua kƐ ha kusumi ɔmƐ tsuo emu yemi

4. E sa kaa a po munyu sisi jeli ke a he blo nyahi a he pie. Amlaalo eme, womi peeli eme, adafi fiami ni tsumi he eme ke ni tsuli tsuo ne a ngo bu ke ha munyu sisi jeli ke a hiami nihi ne a nge, E sa kaa a wo a bihi a no ta ke bo a ni tsumi eme a he amanie. Esa kaa a na hio womi ne sa me ke ni tsumi blo nya tomihhi ne sa – nge adafi fiami ni tsumi eme tsuo mi, nge oposite womi eme a mi loo adafi fiami kpa ame a no

5. Be fee be o a hye haa kaa munyu sisi jeli maa na he pie pomi ke a juemi kpo jemi mi he yemi.

6. Kaa munyu sisi jeli ji ni ngmali ne a nge ga loo nile potee kome, e sa kaa a ha me bu ne a nu a juemi kpo jemi nge sanehi ne ko a ni tsumi eme a he. Munyu sisi jemi munomunohi ji munyu sisi jeli eme a no.

PEN International: PEN International yeo ke bua ne masu ke juemi kpomi he yemi yaa no. Ke je 1921 ne a to kuu ne o si ke ba si mwone o, wa nge ni ngmali nge mahi ma pee lafa no nge je ke we o tsuo. Tsa pi kuu ne hlaa ma no yemi blo nya ji PEN International kuu o. Kuu ne o nge blo nya potee ko nge je ke we a kake peemi kuu o mi ke blo kaa ja nouu nge UNESCO ni tsumi o he.

Translated by: VERONICA KORYO BOATEY